

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [es](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

[spanska](#)

Swipe to change

Rättshjälp

Spanien

1 Vilka kostnader uppstår vid en rättegång och vem måste som regel betala dem?

I Spanien är rättskipningen en offentlig tjänst som tillhandahålls kostnadsfritt. Det tas inte ut några avgifter för tjänsten. Normalt ger dock rättstvister upphov till vissa kostnader, som huvudsakligen består av följande:

Advokatarvoden.

Kostnader till följd av offentliggörandet av kungörelser i officiella kungörelseorgan.

Depositionsavgifter för att inge vissa överklaganden.

Ersättning till sakkunniga.

Generellt sett måste dessa kostnader betalas i förskott av den berörda parten. I slutet av förfarandet måste domstolen besluta vem som i slutändan ska bära dessa kostnader genom vad som i Spanien kallas "ersättning för rättegångskostnader" (*condena en costas*), enligt principen att den förlorande parten betalar.

2 Vad exakt är rättshjälp?

Rättshjälp grundar sig på artikel 119 i den spanska konstitutionen och innebär att den som kan visa att han eller hon saknar tillräckliga ekonomiska medel kan beviljas olika förmåner, i första hand att slippa att betala advokatarvoden och kostnader för sakkunnigutlåtanden, säkerheter, domstolsavgifter m.m.

Mer bestämt omfattar sådana betalningar följande:

Juridisk rådgivning före rättegång.

Advokatarvoden.

Kostnader till följd av offentliggörandet av kungörelser i officiella kungörelseorgan.

Depositionsavgifter för att inge vissa överklaganden.

Ersättning till sakkunniga.

Utöver dessa rättigheter har följande tillkommit (efter att rättshjälpslagen ändrades genom lag nr 16/2005 av den 18 juli 2005 för att anpassas till direktiv 2002/8/EG) vid gränsöverskridande tvister:

Tolkjänster.

Översättning av handlingar.

Kostnader för resor om personen i fråga måste inställa sig personligen.

Biträde av advokat och domstolsombud (*abogado* och *procurador*) även när det inte är obligatoriskt, om domstolen tillråder det för att parterna ska vara likställda.

3 Har jag rätt till rättshjälp?

Alla EU-medborgare som kan visa att de inte har tillräckliga medel (för gränsöverskridande tvister gäller detta endast fysiska personer).

Tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i Spanien eller som har sin rätt erkänd i internationella konventioner omfattas också av denna rättighet (t.ex. konventioner om internationellt bortförande av barn), på samma villkor som EU-medborgare.

I arbetsmarknadsfrågor: alla anställda, oavsett nationalitet och ekonomiska medel.

Föreningar och stiftelser av allmänt intresse.

I straffrättsliga, administrativa och preliminära administrativa förfaranden: utländska medborgare som kan visa att de inte har tillräckliga medel för rättstvister, även om de inte är lagligen bosatta i Spanien.

Oavsett om personen har medel för rättstvister beviljas rättshjälp till offer för könsrelaterade brott, terrorism och människohandel samt till minderåriga och personer med psykisk funktions-nedsättning om de har utsatts för övergrepp eller misshandel. Rätten till rättshjälp omfattar även deras efterlevande familjemedlemmar i händelse av offrets död, förutsatt att de inte var förövare.

På samma sätt beviljas rättshjälp, oavsett om personen har medel för rättstvister, till personer som har men för livet av en olycka, vilket helt hindrar dem från att utföra sitt normala arbete eller yrke och gör att de behöver hjälp av andra personer. Saken i sådana mål ska vara ett krav på ersättning för den skada de lidit.

I arbetsdomstolarna, för försvar i rättsliga förfaranden: arbetstagare och personer som uppbär förmåner från socialförsäkringen, utan att de behöver visa att de har otillräckliga medel.

Vid gränsöverskridande tvister kan rätten erhållas om den berörda personen kan visa att rättegångskostnaderna inte kan betalas på grund av skillnader i levnadskostnader mellan den medlemsstat där personen är bosatt och Spanien.

4 Beviljas rättshjälp för alla typer av rättegångar?

Rättshjälp kan beviljas för alla typer av förfaranden, oavsett om det rör sig om tvistemål eller rättsvårdsärenden, som rör belopp över 2 000 euro, utom i de fall då saken kräver biträde av en advokat. Den omfattar hela förfarandet, eventuella överklaganden och verkställigheten av domar.

I förfaranden som rör belopp på mindre än 2 000 euro, där advokat inte krävs, får rättshjälp också begäras om den andra parten har ett domstolsombud eller om domaren eller domstolen uttryckligen beslutar att säkerställa parternas likställdhet.

5 Finns det särskilda förfaranden för nödsituationer

Det finns en möjlighet till provisorisk utnämning, antingen av advokatsamfundet (*Colegio de Abogados*) inom högst 15 arbetsdagar från mottagandet av ansökan, eller på grundval av ett domstolsbeslut.

6 Var finns ansökningsformulären för rättshjälp?

Från advokatsamfundens juridiska rådgivning (*Servicio de orientación jurídica*), domstolkanslierna (*Decanatos de los Juzgados*) och provinsernas rättshjälpskommissioner (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Advokaternas allmänna råd (*Consejo General de la Abogacía Española*) driver en webbportal för rättshjälp (*Justicia Gratuita*) där det bland annat är möjligt att fylla i ansökningsformuläret för rättshjälp eller kontrollera om de ekonomiska villkoren för rättshjälp är uppfyllda. Det är dock alltid nödvändigt att lämna in handlingarna och ansökan på det sätt som anges nedan.

Var ska ansökan lämnas?

Ansökan om rättshjälp med relevant dokumentation ska inges till advokatsamfundet på den ort där den domstol som behandlar saken är belägen eller till domstolen på den ort där sökanden har sin hemvist, om förfarandet inte har inletts än.

7 Vilka handlingar ska bifogas en ansökan om rättshjälp?

Handlingar som avser

den berörda personens och familjemedlemmarnas ekonomiska situation,
personliga förhållanden och familjeförhållanden,
det rättsliga skydd som begärs.

Närmare bestämt följande handlingar:

Bekräftelse på betalning av bolagsskatt (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (när det gäller juridiska personer).

Kopia av deklARATIONEN om allmän nytta eller registreringen i stiftelseregistret (*Registro de Fundaciones*) (när det gäller juridiska personer).

Bekräftelse på äganderätt (*Certificado de signos externos*) från de lokala myndigheterna på sökandens hemvistort.

Bekräftelse på registrering av bosättning (*Certificado de empadronamiento*).

Bekräftelse på arbetslöshetsperiod och arbetslöshetsförmåner från den tidigare nationella arbetsförmedlingen (Inem).

Bekräftelse på erhållande av statlig pension (*Certificado de cobro de pensiones publicas*).

Intyg på arbetslöshetsförmåner och arbetslöshetsperiod från den offentliga arbetsförmedlingen (*Servicio Público de Empleo Estatal – Sepe*).

Övrigt (alla handlingar som styrker uppgifterna i ansökan).

För att påskynda ansökningsprocessen får advokatsamfundet, om de uttryckligen har bemyndigats, begära ut flera av dessa intyg för partens räkning.

8 Var ska ansökan om rättshjälp lämnas in?

Ansökan om rättshjälp ska inges till advokatsamfundet på den ort där den domstol som behandlar saken är belägen eller till domstolen på den ort där sökanden har sin hemvist, om förfarandet inte har inletts än. I det senare fallet ska domstolen omedelbart vidarebefordra ansökan till advokatsamfundet med territoriell behörighet.

Vid gränsöverskridande tvister skickas ansökan in till dessa advokatsamfund. I sådana tvister är det advokatsamfundet där sökanden har sin stadigvarande bostad eller hemvist som skickar ansökan.

EU-medborgare i en stat som är part i Europarådets överenskommelse om översändande av ansökningar om rättshjälp kan sända sin ansökan om att överenskommelsen ska tillämpas till den centrala myndighet som har utsetts av den staten.

Ansökan ska inges innan processen inleds eller, om det är svaranden som ansöker om fri rättshjälp, före svaromålet. Såväl kâranden som svaranden kan emellertid i efterhand ansöka om fri rättshjälp om de kan styrka att deras ekonomiska förhållanden har ändrats.

9 Hur tar man reda på om man har rätt till rättshjälp?

Advokatsamfundet får fatta följande preliminära beslut:

Underrätta den berörda personen om att det finns brister i ansökan som ska rättas till inom tio dagar, annars avslutas ansökan.

Förklara att ansökan är otillrättlig och ogrundad och underrätta rättshjälpskommissionen om detta.

Förklarar att ansökan uppfyller de rättsliga kraven. I så fall utser samfundet en advokat inom högst 15 dagar och underrättar ombudssammanslutningen (*Colegio de Procuradores*) så att den senare kan utse ett domstolsombud inom tre dagar. Advokatsamfundet vidarebefordrar ansökan till rättshjälpskommissionen för slutligt godkännande.

Om advokatsamfundet inte fattar ett beslut inom 15 dagar måste sökanden skicka sin ansökan direkt till rättshjälpskommissionen, som omedelbart ska besluta att tillfälligt utse advokater och domstolsombud (*abogado* och *procurador*) samtidigt som informationen och handlingarna kontrolleras.

Det slutliga beslutet om huruvida rättshjälp ska beviljas eller inte ska fattas av rättshjälpskommissionen inom högst 30 dagar från mottagandet av akten. Om ett beslut inte har fattats efter 30 dagar kommer de preliminära beslut som har antagits av advokatsamfundet och ombudssammanslutningen att ratificeras. Inom tre dagar måste beslutet delges sökanden, advokatsamfundet, ombudssammanslutningen och den domstol som har hand om förfarandet, eller domstolens ordförande om förfarandet inte har inletts än.

10 Vad bör jag göra om jag har rätt till rättshjälp?

Om du är kârande ska du, innan du inleder förfarandet, lämna in ansökan till advokatsamfundet på den ort där den domstol som behandlar saken är belägen eller till den högre domstolen på den ort där sökanden har sin hemvist.

1. Om du är svarande ska du lämna in ansökan före svaromålet. En ansökan av en svarande innebär inte att förfarandet skjuts upp. Domstolen får dock på eget initiativ eller på begäran av den berörda personen skjuta upp förfarandet i avvaktan på beslutet om beviljande av eller avslag på ansökan om rättshjälp. När det gäller gränsöverskridande tvister där rättshjälp söks för att dra saken inför rätta i en annan medlemsstat, kan ansökan också lämnas in till advokatsamfundet (när det gäller personer bosatta i Spanien som berörs av en tvist i en annan stat) där sökanden har sin stadigvarande bostad eller hemvist.

11 Vem väljer advokat om man har rätt till rättshjälp?

Den allmänna regeln är att advokaten utses av advokatsamfundet på grundval av en tjänstgöringslista. Det är dock möjligt för den berörda personen att utse en egen advokat, förutsatt att advokaten avstår från rätten till ersättning för sina tjänster.

12 Täcker rättshjälpen alla rättegångskostnader?

Den täcker följande kostnader:

Juridisk rådgivning före rättegång.

Advokatarvoden.

Kostnader till följd av offentliggörandet av kungörelser i officiella kungörelseorgan.

Depositionsavgifter för att inge vissa överklaganden.

Ersättning till sakkunniga.

En nedsättning med 80 % av avgifterna för notariearvoden och intyg från fastighets- och handelsregister.

Vid gränsöverskridande tvister ingår dessutom tolktjänster och översättningstjänster samt resor där personlig närvaro anses nödvändig av den domstol som handlägger målet.

13 Vem står för övriga kostnader, om man bara har rätt till begränsad rättshjälp?

Om inkomsten är mer än två gånger men inte mer än fem gånger högre än den nationella minimilönen får rättshjälpskommissionen undantagsvis bevilja rättshjälp på grundval av sökandens personliga förhållanden och familjeförhållanden.

Hänsyn tas till sökandens familjeförhållanden, antalet barn eller underhållsberättigade familjemedlemmar, domstolsavgifter och andra kostnader i samband att förfarandet inleds eller andra liknande kostnader, som bedöms objektivt. Under alla omständigheter beaktas det om sökanden har ställning som släkting i uppstigande led i en stor familj i särskild kategori.

På samma villkor som i föregående punkt får rättshjälp beviljas på grundval av sökandens hälsosituation och personer med funktionsnedsättning som avses i artikel 1.2 i lag nr 51/2003 av den 2 december 2003 om lika möjligheter, icke-diskriminering och allmän tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, samt personer som de är beroende av när dessa personer agerar i förfaranden för deras räkning och i deras intresse, under förutsättning att dessa förfaranden rör den berörda hälsosituationen eller funktionsnedsättningen.

I sådana fall ska den berörda rättshjälpskommissionen uttryckligen fastställa vilka av de förmåner som avses i artikel 6 som ska gälla för sökanden.

Rättegångskostnader som inte täcks ska betalas av den berörda personen i avvaktan på domstolens beslut om rättegångskostnader. Om den andra parten åläggs att betala rättegångskostnaderna är det av dem som personen med begränsad rättshjälp får ersättning för sina eventuella rättegångskostnader.

När det gäller medborgare som är bosatta i en annan EU-stat tillämpas ovanstående regel med försiktighet och beaktande av levnadsstandarden i bosättningsstaten för att undvika att den sökande drabbas negativt.

14 Omfattar rättshjälp även överklaganden?

När rätten till rättshjälp har erkänts för en tvist omfattar den alla förfaranden och händelser i samband med tvisten, inklusive verkställighet om denna sker inom två år efter domen i första instans, samt alla överklaganden av domar i samma tvist, utan att någon ytterligare ansökan behövs.

15 Kan rättshjälp dras in innan rättegången avslutas (eller till och med återkallas efter rättegångens slut)?

Beslutet om beviljande av rättshjälp kan återkallas om det bygger på felaktiga uppgifter, falska uppgifter eller utelämnande av uppgifter från sökandens sida. Rättshjälp får upphöra om sökandens ekonomiska situation förbättras inom tre år.

I vilket fall gäller den allmänna regeln att kostnaderna ska betalas av den part som förlorar målet.

16 Går det att överklaga ett avslag av en rättshjälpsansökan?

Du kan överklaga ett beslut om rättshjälp genom att skriva till rättshjälpskommissionen inom tio dagar från delgivningen av beslutet. Ditt överklagande avgörs av behörig domstol.

Senaste uppdatering: 14/03/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.